

تجزیه عراق غیرممکن است / اهمیت کمک ایران در مبارزه با داعش

رئیس جمهوری عراق با اعلام اینکه از تشکیل اقلیم در این کشور نگرانی ندارد اظهار داشت: ایران از زمان اشغال موصل توسط داعش، نقش مهمی در کمک به عراق ایفا کرده است.

رئیس جمهوری عراق با اعلام اینکه از تشکیل اقلیم در این کشور نگرانی ندارد اظهار داشت: ایران از زمان اشغال موصل توسط داعش، نقش مهمی در کمک به عراق ایفا کرده است.

گروه بین الملل-سمیه خمارباقی: تشکیل اقلیم در عراق، دنبال کردن تجزیه عراق از سوی برخی دولتمردان آمریکایی، تعریف بغداد از نظم امنیتی خلیج فارس، تشکیل مرکز اطلاعاتی با مشارکت ایران، روسیه، سوریه و عراق و نوع نگاه بغداد به روابط و سیاست خارجی منطقه ای و فرامنطقه ای از جمله موضوعاتی هستند که در گفتگوی مکتوب خبرگزاری مهر با «فواد معصوم» رئیس جمهوری عراق مورد بررسی قرار گرفته است. مشروح این گفتگو در ادامه از نظر می گذرد.

*ایران و عراق چه زمینه های همگرایی در حوزه های مختلف سیاسی، امنیتی، اقتصادی و ... دارند؟ برخی معتقد هستند بازگشت ایران و عراق به بازار نفت باعث رقابت میان این دو کشور می شود. دو کشور ایران و عراق چه همکاری هایی می توانند در این خصوص به صورت دوجانبه و در اوپک (به صورت چند جانبه) داشته باشند؟

روابط ایران و عراق در بسیاری از زمینه ها طی سال های گذشته از مرز همگرایی عبور کرده است و به عمل مشترک رسیده است عملی که بنیانگذار روابط مستحکم مبتنی بر تفاهم و همکاری سازنده میان دو کشور بوده است. این تفاهم گسترش پیدا کرد و برخی ابعادی را در بر گرفت که این ابعاد، شباهتی را ایجاد می کند و چه بسا اگر این تفاهم نبود، مقامات دو کشور نمی توانستند برخی مواضعی را که درباره آنها اختلاف ایجاد شده بود را پشت سر بگذارند. اصل تفاهم و اسلوب همکاری می تواند اختلافات را پشت سر بگذارد و به تقویت روابط بینجامد.

روابط ایران و عراق در بسیاری از زمینه ها از همگرایی عبور کرده و به عمل مشترک رسیده است سیاست نفتی ایران و عراق به عنوان دو عضو اوپک باید تابع تصمیمات اتخاذ شده در چارچوب این سازمان باشد و این تصمیماتی است که به طور عادت با توافق حاصل می شود و همه اعضای اوپک به آن احترام می گذارند و به آن پایبند هستند. عراق نسبت به وحدت اعضای اوپک و اینکه تفاهم، اصل اساسی در عملکرد این سازمان باشد اهتمام می ورزد. همچنین تحقق منافع عادلانه برای تمامی اعضای اوپک برای عراق مهم است. امکان ندارد بغداد در هر زمینه ای عدالت را برای خود بخواهد و جانب عدالت را برای دیگری رعایت نکند. طبعاً برادران ایرانی در این اصل با ما اختلاف نظر ندارند. عدالت، تفکیک شدنی نیست و حتی منافع کشورهای مصرف کننده [نفت] نیز در این چارچوب می گنجد و شامل این اصل می شود.

*نگاه دولت عراق به نظم امنیتی خلیج فارس چگونه است؟ آیا این نظم با حضور کشورهای همچون آمریکا و انگلیس در منطقه محقق خواهد شد؟

سیاست عراق مبتنی بر اصل همزیستی مسالمت آمیز است و اولویت آن، تضمین امنیت و سلامت خود در محیط منطقه ای همگرا به منظور پیشرفت و صلح است. ما معتقدیم بسیاری از مشکلات در منطقه نیازمند این است که همه ما شجاعت گفتگو با دیگری را داشته باشیم، تضمین امنیت کشورهایمان و امنیت مشترکمان از طریق گفتگوهای سازنده و دستیابی به تفاهمات امکانپذیر است.

از اصول تفاهمات میان کشورهای منطقه این است که همه به روابط و [سیاست] خارجی راهبردی همدیگر احترام بگذارند. هر یک از کشورهای منطقه حق دارند روابط راهبردی بین المللی خود را چه با آمریکا، انگلیس، کشورهای اروپایی یا روسیه و چین طبق آنچه مورد نظرشان است و به آنها کمک می کند برقرار کنند اما آنچه برای ما به عنوان کشور همسایه و کشوری که خواهان تحقق اصل همزیستی مهم است اینکه وارد ائتلاف هایی که منطقه را از هم می پاشد نشویم و از روابط راهبردی خود با کشورهای بزرگ در زمینه تجاوز و ایجاد ناامنی میان کشورهای همسایه در منطقه استفاده نکنیم.

*یک مرکز اطلاعاتی با مشارکت ایران، روسیه، سوریه و عراق در بغداد ایجاد شده است. آیا امکان گسترش همکاری های نظامی، امنیتی و اطلاعاتی میان این ۴ کشور در آینده وجود خواهد داشت و آیا امکان درخواست بغداد از مسکو برای گسترش حملات هوایی از سوریه به عراق وجود دارد؟

بله امکان همکاری میان این کشورها وجود دارد. در مورد آنچه که به ما به عنوان عراقی ها مربوط است این است که ما آمادگی هر گونه همکاری سازنده برای از بین بردن تروریسم را داریم، تروریسمی که همه از آن رنج می بریم و به یک خطر جهانی تبدیل شده است و این خطر محدود به یک کشور یا یک منطقه نیست.

همکاری و هماهنگی اطلاعاتی میان ایران، عراق، روسیه و سوریه ضروری است

مسئولیت انسانی اقتضا می کند که چنین همکاری هایی وجود داشته باشد. همکاری و هماهنگی اطلاعاتی میان کشورهای مذکور ایجاد شده است و جریان دارد و این ضروری است. من اعتقاد ندارم که بغداد در شرایط کنونی همچون سوریه از روسیه بخواهد حملات نظامی علیه داعش در عراق انجام دهد. سوریه و روسیه با یکدیگر ائتلافی دارند که به مسکو اجازه می دهد علیه تروریست ها در شهرهای سوریه عملیات نظامی انجام دهد. شرایط عراق متفاوت از شرایط سوریه است و این به معنای اینکه بغداد دارای روابط حسنه ای با مسکو نیست. به عنوان مثال، میان عراق و ایران هماهنگی [امنیتی] وجود دارد به طوری که ایران از زمان اشغال موصل توسط داعش، نقش مهمی در کمک به عراق ایفا کرده است و همچنین در رابطه با ائتلاف بین المللی مقابله با داعش و نقش آن در مبارزه با این گروه، همینطور است.

*یکی از اصول اعلامی سیاست خارجی عراق، توازن در روابط خارجی است. به گمان شما بغداد چگونه می تواند با کشورهایی که از تروریست ها در عراق حمایت می کنند از جمله عربستان از یک سو و حامیان این کشور از جمله ایران توازن برقرار کند؟

این اصل، درست است و ما به آن پایبند هستیم. بر این باور هستیم که بسیاری از کشورهای همسایه رفته رفته و اگرچه در زمان های مختلف، ارزش این گزینه را برای عراق درک می کنند. توازن در روابط خارجی برای ما مفید است و می تواند برای دیگران در منطقه سودمند و کمک کننده باشد. این توازن به عراق کمک می کند به شکل مثبت در اختلافات کشورهای منطقه ورود پیدا کند.

روابط عراق با عربستان سعودی رو به رشد است

روابط ما با عربستان سعودی رو به رشد است اگرچه با کندی پیش می رود. گسترش روابط با کندی بهتر از عدم توسعه روابط یا عقبگرد آن است. عربستان سعودی کمک هایی را به ارزش ۵۰۰ میلیون دلار به عراق داشته است و در سفرهای اخیر ما به ریاض و دیدار با پادشاه عربستان سعودی درباره توسعه روابط دوجانبه موافقت شد، همچنین فضای مناسب برای تبادل اطلاعات درباره تحرکات تروریست ها میان وزارت کشور عراق و عربستان فراهم شد.

من به اهمیت کمک ایران در مبارزه با داعش اشاره کردم، این کمک ها همچنان از سوی ایران ارائه می شود، این در حالی است که روابط ما با کشورهای مختلف همسایه رو به بهبود است و این روابط با بسیاری از کشورهای منطقه، حسنه است. در حال حاضر بر این باور هستیم که منافع همگی ما به عنوان کشورها و ملت هایی که در این منطقه جغرافیایی زندگی می کنیم ایجاب می کند به اشتراکات بنگریم و آنها را تقویت کنیم. تهدید تروریسم و چالش های کنونی اقتضا می کند با جدیت به حالمان و آینده نسل هایمان بنگریم. از اولویت های عملکرد جدی این است که روحیه همکاری و عمل مشترک ایجاد کنیم و عوامل تنش و مناقشه که از بین برنده بسیاری از انرژی های مادی و انسانی است و فرصت های پیشرفت را نابود می کند، کاهش دهیم و از بین ببریم.

*یکی از اهدافی که آمریکایی ها به ویژه «جو بایدن» معاون رئیس جمهوری آمریکا در عراق دنبال می کند تجزیه عراق است، راهبرد کلان واشنگتن در عراق چیست و آمریکا چه اهدافی از رهگذر تجزیه عراق دنبال خواهد کرد؟

تجزیه عراق به چند کشور؟! این غیر ممکن و غیر واقعی است. هرگز تاکنون در هیچ گفتگو، محفل، دیدار یا کنفرانسی، چنین موضوعی مطرح نشده است. ما از هیچ طرف بین المللی مانند این کلام را نشنیده ایم، این سخن احیانا تنها جار و جنجال رسانه ای است.

تجزیه عراق غیر ممکن و غیر واقعی است

می توان به موجب قانون اساسی عراق، استان ها را در چارچوب یک اقلیم قرار داد. ما نگرانی نسبت به نظام مبتنی بر اقلیم ها نداریم چرا که این یک اقدام قانونی است و در صورتی که در شرایط آرام و بر اساس خواست مردم (خواستی که محکوم به ترس و نگرانی و تحت فشارهای کنونی عراق نباشد) به آن عمل شود می تواند بسیار مفید باشد.

*نسبت به تشکیل گارد ملی عراق برخی انتقادات وارد است. برخی معتقد هستند تشکیل گارد ملی عراق باعث تضعیف ارتش از یک سو و تجزیه عراق از سوی دیگر می شود، نظر شما چیست؟

موضوع گارد ملی در چارچوب توافق میان فراکسیون های سیاسی هنگام تشکیل دولت کنونی مطرح شد و مربوط به فرمانده کل نیروهای مسلح عراق است که همان نخست وزیر می شود. زمینه فعالیت گارد ملی عراق، تمامی کشور است و خاص مناطق محدودی نیست.

*با توجه به پیروزی حزب عدالت و توسعه در ترکیه و تشکیل دولت تک حزبی توسط این حزب و افزایش قدرت آن، تعامل عراق با ترکیه چگونه خواهد بود؟

ترکیه یکی از کشورهای همسایه است و اصل، همواره بر این بوده است که روابط عراق با تمامی کشورها و غیر آن مبتنی بر احترام و همکاری و عدم دخالت در امور داخلی باشد. منافع مشترک میان عراق و ترکیه، راهبردی است، آب عراق از ترکیه می آید و یک بخش اساسی از نفت عراق از طریق ترکیه صادر می شود.

*نقش نیروهای مردمی عراق در مقابله با تکفیری ها چگونه است به ویژه اینکه با کناره گیری این نیروها ما شاهد سقوط برخی شهرها بودیم؟

نیروهای مردمی داوطلب مقابله با داعش در عراق تشکیل شد و همانطور که معروف است این امر پس از حملات غافلگیرانه داعش به عراق و سقوط موصل و با فتوای آیت الله العظمی سیستانی تشکیل شد.

نمی توان از نیروهای مردمی داوطلب مقابله با داعش در عراق بی نیاز بود هدف از تشکیل این نیروها دفاع از بغداد و دیگر شهرهای عراق بود اما نیروهای بسیج مردمی در حال حاضر ماموریت میهنی بزرگی را به همراه نیروهای مسلح، پیشمرگه و داوطلبان مقابله با داعش در راستای دفاع از عراق و آزادی شهرها و روستاهای اشغال شده انجام می دهند. نمی توان از نیروهای مردمی داوطلب مقابله با داعش بی نیاز بود چرا که این نیروها نقش ملی که به آنها واگذار شده است را ایفا می کنند.